

ΑΠΟ ΠΑΛΙΑ ΣΕΡΤΑΡΙΑ

Ο ΚΟΣΜΟΣ

Μες στο περιβόλι μου
 Δούλενα μιά μέρα,
 Κι' είχα το Μαγάτικο
 Πλερωμή μου αγέρα.

Βαρεμένος στάθηκα
 Μέσα στις μερσίνες.
 "Ακου! — Ποῦθε νᾶρχονται
 Οἱ φωνές ἐκεῖνες!

Νᾶναι ξεφαντώματα;
 "Αχ, ψαλμοὶ καὶ θρηνοὶ!
 Κάτου κλαδευτήρι μου,
 Κάτου καὶ τᾶξίνι!

Σ' ἓνα δέντρο ἀκκοιμύπησα
 Μὲ δεμένα χέρια.
 Βλέπω ἀράδα ἀντίκρον μου
 Καὶ περνοῦν ξεφτέρια.

Τὰ ξεφτέρια διάβηκαν
 Κι ὁ Παπᾶς προβγαίνει.
 "Ἄγιος ἀθάνατος"
 Ψέλνει καὶ πηγαίνει.

Παλημάρια τέσσερα
 Τὸν ἀκολουθᾶνε,
 Κ' ἓνα ξυλοκράββατο
 Σχοκουβαλᾶνε.

Μες στὰ νεκρολούλουδα
 Κόμισμα θεμένο,
 Ἄντικρὸν στὸ πρόσωπο
 Ἄνασηκωμένο.

"Αχ, κοπέλλας πρόσωπο
 Μὲ σβουμένα μάτια,
 Καὶ μιὰν ὄρη πᾶμαινε
 τὴν καρδιά κομάτια!

Πάει δμπερὸς τὸ λείψανο,
 Φεύγει λίγο λίγο,
 Καὶ τὴν ἔρημη μάννα της
 Πίσω του ξανοίγω.

Στέγνωσαν τὰ μάτια της,
 Πνίγηκε ἡ φωνή της.
 Μόνο μοιρολόγι της
 Εἶναι οἱ γογγυσμοὶ της.

Εἶδα κόρης λείψανο,
 Καὶ τᾶξίνι ἀφίνω.
 Βλέπω τὴ μαννούλα της,
 Κ' ἓνα δάκρυο χένω.

Σκέπασα τὰ μάτια μου
 Μὲ τὰ δυὸ μου χέρια,
 Καὶ στὸ νοῦ μου ἀγνάντενα
 Τάργυρά ξεφτέρια!

"Ανοῖξα τὰ μάτια μου,
 Εἶδα δλόγυρά μου,
 Καὶ λουλούδια κοίταξα
 Γιὰ παρηγοριά μου.

"Ακου! — Ποῦθε νᾶρχεται
 Τὰχολόγι ἐκεῖνο;
 Νᾶναι κόρης λείψανο
 Μὲ ψαλμοὺς καὶ θρηνοὺς;

Δὲν εἶναι, ὄχι, λείψανο,
 Μήτε μοιρολόγια,
 Εἶναι ξεφαντώματα,
 Εἶναι ἀγάπης λόγια.

Πέντε νοὶ λεβέντηδες
 Βγήκα μὲ τραγούδια,
 Καὶ στὴ βρόση ἀντάμωσαν
 Πέντε κοπελλούδια.

Στὸ λειβάδι κίνησαν,
 Καὶ χορὸ πιαστήκαν.
 Τάκουσαν κολλήγηδες
 Κ' ἕκατὸ γενήκαν.

Κόσμε μου, τὴ θλίψη σου
 Ἦ χαρὰ τὴ σβύνει.
 Κόβε, κλαδευτήρι μου,
 Κι ὄχι γίνῃ ἄς γίνῃ.

(1890)

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

Η ΛΑ'ΓΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

εἶναι **TAMIEYTHPIO** γιὰ τὸ λαὸ καὶ δέχεται καταθέσεις ἀπὸ **μιὰ δραχμὴ** καὶ ἄπάνω. Σοῦ πλερώνει τόκο 4 1/2 % καὶ σοῦ δίνει πίσω τὰ χρήματά σου ὅποτε θελήσεις εἴτε ὅλα εἴτε μέρος ἀπ' αὐτά.

Η ΚΑΤΑΡΑ

Στὴ Ζηνούλα

Εἴμουνα τριῶ τεσσάρω χρονῶν. Τί μπορεί νὰ θυμάται κανεὶς τόσο μικρὸς; Οἱ ἄλλοι δὲν ξέρω μὰ νὰ μερικὲς δικές μου θύμησης.

Δυὸ τρία ἄλλα παιδάκια ποῦ παίζανε μαζί μου τ' ἀδέρφια μου.

Μιά ρόμπα ρηγωτή. Σὰ στεκότανε, κρεμόμουνα πάνω της· σὰν περπατοῦσε, ἔτρεχα πίσω της. Τὴ ρόμπα τὴν ἀγαπημένη τὴν φώναζα «μαμά».

Τὰ γένια τοῦ μπαμπᾶ, ποῦ τοιμπούσανε σὰ βούρτσα· τὰ γόνατά του· τὴν ἀλυσίδα τὴ μαλαματένια· τὸ τεψάκι τῆς στάχτης, ποῦ κάθε βράδι τοῦ κουβαλοῦσα.

Κάτι ἄλλο θυμοῦμαι πὶς καλά. Ἀπὸ ποῦ, ἀπὸ ποιόνα πὶς ξέφυγα δὲν ξέρω. Βρέθηκα σὲ μιὰ κάμαρα μισοφωτῆ, θυμιασμένη. Σὲ ξύλινο μαῦρο κουτί εἶτανε ξαπλωμένη ἡ γιαγιά μὲ χέρια σταυρωμένα. Γιγαντένια λαμπάδα φώτιζε τὰ σφαλιχτά της μάτια, τὸ κίτρινο τῆς πρόσωπο.

Ἐύπνα, γιαγιάκα, ξύπνα. Κάποιος μ' ἀρπαξε ἀπὸ πίσω. Ἦ γιαγιά δὲν ξαναξύπνησε.

Θυμοῦμαι καὶ τὸν ἑαυτό μου. Ὁ μεγάλος καθρέφτης τοῦ σαλονιοῦ μοῦ τὸν εἰδειχνε πουντραρισμένο. Στὸ κεφάλι φοροῦσα στραβά τὸ χουνὶ τοῦ πιερότου καὶ γύρω μου φούσκωνε ἡ ἄσπρη ἀστροσπαρμένη φρεσιά. Τέτοια ἡ πρώτη ἡ σύσταση. Καὶ τώρα ἀκόμα πότε πότε περῶ τὴν ἄσπρη ρόμπα μὲ τὰ φαρδιά μανίλια ποῦ τὰ παίρνω γιὰ φτερά, κ' ὄνειροπλέχτης πετῶ μακριὰ ἀπὸ τὴ λεπριασμένη τὴ ζωὴ. Πίκρες, βάσανα, πόθοι, πλουτοδίψα, πίσω, ὅλα πίσω. Στὸ πλάγι μου ἡ πιερέτα σιγοτρέμει ἀπὸ λαχτάρα ἑτοιμῆ μὲ διάπλατες φτεροῦγες νὰ μ' ἀκολουθήσει στὸ ταξίδι τὸ ἀγέρινο. Μὰς φτάνει ἡ ἀσημένια ἡ προστάτρη, τ' ἀσημοστάλλαχτα μὰς φτάνουνε σύννεφα.

Ἀμέτροντη χαρὰ. Τὰ τρίγωνα γυαλάκια ἀντιφεγγίζανε μυριόχρωμο τὸ φῶς τοῦ πολυέλαιου. Γιόματό τὸ σαλόνι ἀπὸ μάσκες. Ἐγὼ ὅμως μᾶτια εἶχα μονάχα γιὰ τὸ Μὲγ' Ἀλέξαντρο. Ἀσπίδα, θώρακας, περικεφαλαία λάμπανε στὸ φῶς. Στάθηκε μπρὸς μου μιὰ στιγμή, μὲ σήκωσε ἀψηλὰ καὶ κρατώντας με καὶ πάνω μου εἶπε — τόμαθα πολλὰ χρόνια ὕστερα — ἀ δὲν εἴμουνα Ἀλέξαντρος, ἤθελα νᾶμουν Πιερότος!

πὶς ἐγὼ καὶ σὺ κάνουμε τὸ Δημόσιο....Γιατί δὲ νιώσαμε ἀκόμα πὶς ἔτι κλέπτουμε ἀπὸ τὸ Δημόσιο, θάρθει αὔριο τὸ ἴδιο τὸ Δημόσιο νὰ μᾶς τὸ πάρει ἀπὸ τὴν τσέπη....

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Δὲ θὰ φροντίσετε λοιπὸ γιὰ τὴ θέση....

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ. Ὅχι, βέβαια. Καὶ χαίρουμαι ποῦ τὴν εἶχες σίγουρη τὴν ἀρνησί μου. Χαίρουμαι ποῦ μ' ἐνωσες.

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Ἄ σὰς ἐνωσα!...Καὶ ξέρετε τί σκοπὸ ἔχει ἡ μητέρα;...Ἄν τῆς τὴν ἀρνηθῆτε σεις, νὰν τὴ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν κ. Ρωξάνη.

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ (ξοφνιασμένα). Ἀπὸ τὴν κ. Καλόκαρδου; Κοίταξε καὶ! Ἴσα ἴσα ἔπου καὶ ἂν εἶναι μὰς ἔρχεται.

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ (σὰν πικραμένη). Ἐρχεται δὴ ἡ κ. Ρωξάνη;

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ (ἀδιάφορα). Ναι, ἔρχεται. Τὴν ἀντάμωσα δὴ σιμά, σ' ἓνα μαγαζὶ· κατὰ ψούνιζε καὶ μοῦπε πὶς θάρθει νὰν τῆς διαβάσω τὸ λόγο ποῦ θὰ βγάλουμε μεθαῦριο στὴ διαδήλωση....

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Ἦν τὸ καταχαρεὶ ἡ μητέρα γιατί ἂν μπορέσει νὰν τῆς ζητήσῃ κίολας τὴ θέση γιὰ τὸν Κωστή....

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ (σοβαρά). Δὲ θὰν μπορέσει νὰν τῆς ζητήσῃ τίποτα, γιατί ἀπὸ τούτῃ τὴν ὥρα ὁ Κωστής εἶναι διορισμένος σὲ θέση, ὄχι βέβαια δημόσια, ποῦ θὰ κριδοπλερώνεται γιὰ νὰ συνηθίσει νὰ δουλεύει.

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ (γελαστά). Μήπως ἡ θέση αὐτὴ ποῦ συλλογιστήκατε προσβάλλει τὸν ἐγωισμό τοῦ ἀδερφοῦ μου; Γιατί τὸ ξέρετε δά, ὁ ἐγωισμὸς τοῦ ἀδερφοῦ μου δὲ σηκώνει χωρατὰ....

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ (γελαστά καὶ αὐτός). Μὴ σὲ νιάζει καὶ ὁ ἐγωισμὸς τοῦ ἀδερφοῦ σου θὰ πάρει κάπια σοβαρότητα ποῦ δὲ θὰν μπορεῖς πιά νὰ τὸν περιγέλας....

Η ΡΩΞΑΝΗ (ἀπὸ μέσα). Μὰ δὲ βγαίνει κανεὶς νὰ μὲ ὑποδεχθεῖ; Χά, χά, χά! Κοτζᾶμ βουλευτὶνα ἔρχεται!...Ἐλάτε λοιπὸν, ἐλάτε!...

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ. Χρ! Μὲ τὰ χωρατὰ της μὰς ἔρχεται....

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ (παγαίνοντας πρὸς τὴ μεσιανὴ πόρτα). Ἔτσι πάντα, χαρούμενη καὶ γελαστή. (φεύγει). (Ὁ Στρωτὸς σηκώνεται ἀπὸ τὸν καναπέ καὶ περπατᾷ ἀργά, κλπίζοντας τὸ ποῦρο του.

Η ΡΩΞΑΝΗ μπαίνει κρατώντας ἀπὸ τὴ μέση τὴν Ἀστρούλα).

Η ΡΩΞΑΝΗ. Ἀστρουλάκι μου, νᾶρθεις. Σὲ καρτερῶ εἰχως ἄλλο νᾶρθεις μεθαῦριο σπῆτι. Θὰ μείνεις

ὅλη μέρα.... Θὰ δοῦμε τὸ βράδι καὶ τὴ διαδήλωση....(Ἀφίνοντας τὴ μέση τῆς Ἀστρούλας). Κόριε Στρωτέ, σὰς χαιρετῶ.

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ. Κυρία μου!
 Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Δὲ βγάζετε τὸ καπέλλο σας;
 Δώστε μου τὴν μπέρτα σας....

Η ΡΩΞΑΝΗ. Ὅχι, ὄχι· δὲν εἶμαι γιὰ πολὺ. Βιάζομαι. Ἐχομε καλεσμένους τὸ βράδι καὶ πρέπει νὰ πάω νωρὶς σπῆτι...Θαρθεῖτε βέβαια, κ. Στρωτέ.

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ. Μὰ σὰς τὸ εἶπα. Θὰ διαβάσουμε καὶ τὸ λόγο.

Η ΡΩΞΑΝΗ. Θέλει νὰ τὸν ἀκούσει καὶ κ. Γυαλιστός! Χά, χά, χά. Κι ὁ ὑποχοντριακὸς ὁ Ἀγλύκαντος! Γιὰ φανταστεῖτε!... Μὰ καὶ γὼ ἴσα ἴσα γιὰ τὸ λόγο ἔρθα δὴ. Θέλω νὰ τὸν ἀκούσω πρώτη καὶ πρώτη νὰ τὸν κρῖνω....Θᾶναι νᾶστουμε; αἱ;

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ (σὰν κοροδοσκοπικά). Καὶ ἡ κρίση σας πάντα σεβαστή.

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Τὸ γούστο τῆς κ. Ρωξάνης εἶναι μοναδικό.

Η ΡΩΞΑΝΗ. Τὸ γούστο μου; Χά, χά, χά! Ἄ, μαργιόλα! Ἐέρεις καὶ κολακεύεις ἀδυναμίες!

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ (γελαστά). Τὴν ἀλήθεια!...
 Ο ΣΤΡΩΤΟΣ. Δὲ μὰς δίνεις, Ἀστρούλα, τὰ χε-